

ROZMAITOŚCI MOGILEŃSKIE

MIESIĘCZNIK RADY MIEJSKIEJ

KWIECIEŃ 1995

MOGILNO NR 36 (50) 50 groszy (5.000 zł) ISSN 1233-4618

W NUMERZE

* MORD Z MOCY UCHWAŁY * Z PRAC ZARZĄDU GMINY * ŻYCIE
PONAD STAN * ZWYCZAJE WIELKANOCNE * BRAWO "SOKÓŁ" *
KRAKOWSKIE PREZENTACJE * VI MOGILEŃSKIE SPOTKANIA PLASTYCZNE *

Auto części & AUTO SERWIS

Mogilno ul. 11 listopada 47
tel. 55-650

Części do
AUDI, FIAT, FORD,
OPEL, SEAT, VW,
126p i CINQUECENTO

- Akumulatory - Delco
- Amortyzatory
- Bębny - tarcze hamulcowe
- Filtry - oleju - powietrza - paliwa
- Łożyska
- Klocki i szczęki hamulcowe
- Pompy - paliwa - wodne - hamulcowe
- Przeguby - części zawieszenia
- Osprzęt elektryczny
- Oleje i smary

Castrol

Kupon na bezpłatną wymianę oleju

- KWIECIEŃ

Zwyczaje wielkanocne

Termin obchodzenia Wielkanocy w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżycy, to jest między 22 marca a 25 kwietnia, ustalono już w 325 roku na soborze nicejskim.

Ze świętami wielkanocnymi wiąże się liczne tradycje, niezmiennie od wielu pokoleń. Poprzedzał je czterdziesto-dniowy post, jadano wtedy

bardzo skromnie: żur, kasze, kapustę, śledzie.

Mazurzy w tym czasie nie pili nawet mleka. Tydzień kończący post przepelniony był wieloma obrzędami, których symbolika sięgała czasów pogańskich. Najbardziej żywotne symbole to: ga-

cd. na str. 10

Z POSIEDZEŃ ZARZĄDU GMINY

Zarząd Gminy na bieżąco rozpatrywał wnioski o umorzenia lub przesunięcia różnych płatności wobec budżetu samorządowego, przeprowadzał rokowania w celu sprzedaży lub wydzierżawienia nieruchomości będących własnością Gminy.

Bardzo wnikliwie analizowano kształtowanie się budżetu Gminy, tak po stronie wydatków (rozchodów) jak i przychodów (dochodów). Przygotowywano projekty uchwał pod obrady Rady Miejskiej.

Jedno z posiedzeń Zarządu Gminy zostało zdominowane przez analizę największych dłużników wobec budżetu Gminy. Są to nie tylko zakłady państwowe czy spółdzielcze ale także i osoby fizyczne. Zaległości o których mowa wyżej to przede wszystkim podatek od nieruchomości, czynsz dzierżawny, podatek od posiadania środków transportowych oraz podatek rolny (gruntowy).

Z uwagi na fakt, że wiele z wyżej wymienionych podmiotów gospodarczych lekceważy obowiązek wobec budżetu samorządowego, Zarząd Gminy zdecydował skierować egzekucję zobowiązań do komornika skarbowego bądź sądowego.

Zarząd Gminy w Mogilnie, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Krajowego Konwentu Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Gmin Polskich, w pełni poparł wnioski w/w Konwentu w sprawie dokonania zmian i uzupełnień w uchwale o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych. W telegraficznym skrócie chodzi o to, że Zarząd Gminy Mogilno popiera wniosek-zapis, że cyt.: "dodatki mieszkaniowe dla mieszkańców zasobów komunalnych są zadaniem własnym gminy, zaś dodatki mieszkaniowe dla pozostałych mieszkańców (tj. przyp. Redakcji "RM" - mieszkań np. spółdzielni mieszkaniowych, mieszkań zakładowych, zadaniem zleconym, finansowanym z budżetu Państwa. Choć powyższy "protest" został skierowany do Prezydium Sejmu i Senatu RP, Prezydenta RP, Rady Ministrów RP, Rzecznika Praw Obywatelskich RP to jednak nadal obowiązują przepisy o dopłatach do czynszu z budżetu gminy i to do wszystkich mieszkań bez względu na rodzaj mieszkania. Wypada to uzmysłowić wszystkim płatnikom podatków z Gminy Mogilno, że wartościowo, jest to obciążenie dla budżetu gminy - rzędu 4 mld starych złotych rocznie.

Zarząd Gminy wydał pozytywną opinię o utworzeniu na terenie naszej Gminy, z obszarówleśnych podległych Nadleśnictwu Gołębki, tzw. strefy lasów ochronnych. Celem nadrzędnym tej strefy jest pełnienie funkcji ochronnej dla ekosystemu a także funkcji zdrowotnej (turystycznej), dla człowieka.

Pozwoli to też na wydłużenie tzw. okresu rębności dla poszczególnych gatunków drzew, przeciętnie o kilkanaście lat a także zahamowanie rabunkowej gospodarki drewnem. Lasy Państwowe będą dążyły do zwiększenia powierzchni zalesień tak, aby średnio blisko 1/3 obszaru naszego szeroko pojętego Regionu była zadrzewiona i zalesiona. Obecnie gmina Mogilno ma jeden z najwyższych wskaźników zalesienia - ok. 5% !!! - stąd też grunty słabszej klasy, których przecież u nas nie brakuje, będą w niedalekiej przyszłości obsadzone sosną, świerkiem, brzozą, olchą, bukiem a nawet dębem. W marcu br. przystąpiono do odnowienia (zalesienia) blisko 4 hektarowego zeszłorocznego wyrębu (las gminny) w m. Padniewo.

Zarząd Gminy postanowił udzielić Dyrektorowi Zakładu Gospodarki Komunalnej w Mogilnie pełnomocnictwa do reprezentowania Zarządu na zewnątrz i podejmowania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu w stosunkach między wspólnotą mieszkaniową a poszczególnymi właścicielami mieszkań wykupionych z zasobów komunalnych.

Podczas kilku ostatnich posiedzeń zarządu, omawiano szczegółowo bardzo nabrzmiały problem dotyczący funkcjonowania stacji przeglądów technicznych samochodów i innych pojazdów na terenie gminy Mogilno. Zdekaptalizowane urządzenia kontrolno-pomiarowe stacji diagnostycznej w "POMIMEX'IE" nie pozwoliły na uzyskanie przedłużenia koncesji na przeglądy pojazdów. Wiadomo nam też, że niektóre z w/w urządzeń zamontowane w stacji diagnostycznej w Gminnej Spółdzielni "SCH" w Mogilnie, w niedalekiej przyszłości

również nie uzyskają dalszego atestu. Powstanie więc sytuacja niezwykle trudna i gmina Mogilno nie będzie posiadała stacji diagnostycznej do przeprowadzenia przeglądu pojazdów. Oczywiście można tę sytuację uratować poprzez wymianę zużytych urządzeń. Są to jednak kwoty bardzo duże: w przypadku "Pomimex'u" 1,8 mld st. zł. a Gminnej Spółdzielni rzędu 0,5 mld st. zł. (jednak żaden z zakładów nie posiada nadmiaru gotówki aby przeznaczyć ją na modernizację swej stacji).

Praktycznie każde posiedzenie Zarządu Gminy podejmuje tematy związane z telefonizacją miasta i gminy Mogilno, szczególnie terenu wiejskiego.

Choć jest to zadanie spółki "Telekomunikacja Polska S.A.", to jednak Zarząd żywo interesuje się tym zagadnieniem. Pomimo pewnego "przeostoj" w telefonizacji terenu wiejskiego, czynione są małe kroki w celu przygotowania się do zmasowanego programu telefonizacji wsi rejonu podmogileńskiego oraz modernizacji central wiejskich w Wylatowie i Czarnotulu. Jeszcze wcześniej, bo w II połowie br. telefony powinny zadzwonić w rejonie Kwieciszewa, Kunowa, Czerniaka i Goryszewa.

Pierwotne założenia (sprzed 3 lat) zakładały, że tamtejszy rejon będzie podłączony kablem doziemnym do tzw. "KRZYŻÓWKI", tj. do bardzo pojemnego kabla telekomunikacyjnego biegnącego z Mogilna do Gębic. Ostatnio koncepcja ta upadła całkowicie. W związku z budową linii światłowodowej z Inowrocławia poprzez Strzelno, Kwieciszewo do Mogilna - rejon ten uzyska możliwość podłączenia się właśnie do tego nowoczesnego kabla. Inwestycja ma być ukończona na przełomie września/października br. Oby tak się stało!

W wyniku prowadzonych rozmów między Zarządem Gminy a Poczta Polska i Telekomunikacją Polską S.A. ustalono, że w niedalekiej przyszłości (w tym roku?), spółka telekomunikacyjna przeprowadzi się do obiektów po byłej szkole podstawowej nr 1 a opuszczone pomieszczenia w budynku Poczty oraz przemieszczenia działów pozwolą całkowicie zmodernizować ten obiekt, poprawiając jednocześnie funkcjonalność sali dla klientów (parter poczty).

Członkowie Zarządu wielokrotnie uczestniczyli w pracach komisji przetargowych, które przeprowadzały przetargi na sprzedaż bądź dzierżawę majątku komunalnego np. rzeźni miejskiej, gruntów rolnych, działek budowlanych lub rekreacyjnych, placów itp.

Zarząd postanowił skorygować czynsz za lokale użytkowe będące w administrowaniu ZGK. I tak, z dniem 1 lipca br. stawki te będą wyższe o 20% (a więc w granicach inflacji).

Po głębokiej analizie strony dochodów budżetowych, Zarząd Gminy postanowił dokonać stosownej korekty tegorocznego budżetu i zaproponował zwiększyć go tak po stronie dochodów jak i rozchodów. Uzyskane zwiększenie w kwocie 4,7 mld st. zł. proponuje się przeznaczyć na:

- dodatki do czynszów mieszkaniowych	- 1,5 mld st. zł.
- dofinansowanie inwestycji magistrali wodociągowej do zachodniej cz. miasta	- 0,5 mld st. zł.
- dofinansowanie inwestycji pt. budowa zlewni nieczystości płynnych przy oczyszczalni ścieków	- 0,5 mld st. zł.
- wodociągi wiejskie	- 0,5 mld st. zł.
- oświetlenie dróg i ulic	- 0,2 mld st. zł.
- remonty ulic w m. Mogilno	- 0,8 mld st. zł.
- remonty dróg gminnych	- 0,7 mld st. zł.

Jedno z ostatnich posiedzeń Zarządu Gminy miało nieco odmienny charakter bowiem w spotkaniu tym uczestniczyło ... blisko 30 zaproszonych gości w osobach nowo wybranych Pań i Panów Sołtysów gminy Mogilno.

O spotkaniu tym piszemy szerzej w innym miejscu naszej gazetki.

cd. na str. 3

Z POSIEDZEŃ ZARZĄDU GMINY

Bardzo wnikliwie zapoznano się z uciążliwą sytuacją w ruchu komunikacyjnym na osiedlu mieszkaniowym przy ul. 3 Maja i Sportowej.

Obie ulice dojazdowe są bardzo wąskie a ul. 3 Maja na odcinku od ul. 900 Lecia nie spełnia jakichkolwiek norm szerokości ulicy miejskiej. W związku z tym będą zastosowane rozwiązania zastępcze, które przygotuje specjalnie w tym celu powołana komisja w skład której wejdą przedstawiciele tamtejszych mieszkańców. Czekamy na efekty!

Pozytywnie ustosunkowano się do apelu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Mogilnie. Pomimo iż do wakacji letnich jest

jeszcze trochę czasu Poradnia ta pragnie, wzorem lat ubiegłych, zorganizować jeszcze przed pełnią sezonu turystycznego, obóz rehabilitacyjny dla dzieci. Zarząd postanowił przekazać na ten cel kwotę 10 mln st. zł. (Organizatorzy w/w obozu, za pośrednictwem naszej redakcji apelują do wszystkich ludzi dobrej woli aby pomogli w przygotowaniu tego wypoczynku. WSZYSTKIE DZIECI SĄ NASZE!!!)

Ponadto Zarząd wstępnie zaproponował aby na tegoroczny letni wypoczynek dzieci w Chałupkach ("NIEOBOZOWA AKCJA LETNIA") przeznaczyć kwotę 100 mln st. zł. a 70 mln st. zł na dofinansowanie wypoczynku dla dzieci z terenu gminy.

Spotkanie z sołtysami

W dniu 10.03.1995 r. w Salce Urzędu Miasta i Gminy w Mogilnie odbyło się zebranie z sołtysami.

Na ogólną liczbę 40 zaproszonych sołtysów nowej i poprzedniej kadencji w/g listy obecności było 28, oraz 1 przedstawiciel Rady Sołeckiej. Poza tym udział wzięli:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej	- Jan Thiede
2. Z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej	- Hieronim Szalaty
3. Z-ca Burmistrza	- Przemysław Majcherkiewicz
4. Posłana na Sejm RP	- Maria Kurnatowska
5. Członek Zarządu Gminy	- Jan Bartecki
6. Członek Zarządu Gminy	- Jan Michałowski
7. Członek Zarządu Gminy	- Jan Ciesielski
8. Członek Zarządu Gminy	- Eugeniusz Spójnik
9. Komendant Straży Miejskiej	- Jerzy Pazderski
10. Naczelnik Wydziału Rolnictwa UMiG	- Józef Majewski
11. Inspektor d/s dróg UMiG	- Elżbieta Gałęzewska

Zebranie otworzył Przewodniczący Rady Miejskiej, witając wszystkich zebranych, złożył gratulacje nowo wybranym sołtysom i podziękował za dotychczasową pracę sołtysom, którzy nie zostali wybrani na nową kadencję, lub nie kandydowali ponownie, po czym nastąpiła prezentacja sołtysów nowej kadencji.

Następnie Z-ca Burmistrza przedstawił główne problemy sołectw wynikające z zebranych sprawozdań wyborczych, odbytych w miesiącu grudniu i styczniu br.

Są to 3 zasadnicze sprawy:

1. Wodociągi
2. Drogi
3. Telefonizacja

Sprawy wodociągów omówił Naczelnik Wydziału Rolnictwa P. Józef Majewski, który poinformował o przebiegu realizowanych prac w roku bieżącym i planach przyszłościowych w tym zakresie, tj. o ukończeniu wodociągu w Chabsku w br., dalej:

- przewiduje się budowę wodociągu w Zbytowie (zależy to jednak od środków finansowych)
- realizuje się budowę nowego ujęcia wody w Wylatowie,
- w opracowaniu jest dokumentacja na Wyrobki, Gozdawę i Stawiska.

Ponadto udzielił odpowiedzi na zapytania sołtysów;

- sołtys z Wszednia zwrócił się z zapytaniem, o termin doprowadzenia wodociągu do Chałupsk.

Sprawa Chałupsk nie była jeszcze rozpatrywana, zależne to będzie od środków na ten cel,

- sołtys z Żabna, zapytał: o dokończenie budowy wodociągu (w/g oświadczenia Naczelnika, w/w wodociąg w Żabnie planuje się wykonać w 1996 r.)

- sołtys wsi Dąbrówka otrzymał odpowiedź, że jest opracowany plan wodociągowania całej Gminy i Dąbrówka będzie realizowana w okresie późniejszym.

Następną z omawianych spraw to sprawa dróg i ich właściwego utrzymania, którą omówiła inspektor Elżbieta Gałęzewska. Ponadto poinformowała zebranych o podziale dróg w kategoriach na: krajowe, wojewódzkie i gminne, kto jest odpowiedzialny za ich utrzymanie i do kogo należy zgłaszać ewentualne uwagi (tj. drogi krajowe i wojewódzkie do Zarządu Dróg w Mogilnie, a drogi gminne do UMiG).

Natomiast wszystkie uwagi i wnioski wpływające z dyskusji oraz wniosków z zebranych sołeckich sprawozdawczo-wyborczych realizowane będą w miarę potrzeb, jak również posiadanych środków finansowych.

Z w/w wniosków i dyskusji na ten temat wynikają takie sprawy jak: naprawy bieżące po okresie zimowym, ułożenie nowych nawierzchni, równanie drogi o nieulepszonej nawierzchni, jak również naprawa przepustów.

Ważnym wnioskiem, który wysunął w dyskusji sołtys z Huty Pałędzkiej pod adresem Zarządu Dróg jest jakość i fachowość wykonywanej nawierzchni, tzn. by położony asfalt po krótkim czasie użytkowania nie kruszył się.

Potrzeby w zakresie dróg na terenie naszej Gminy są bardzo duże. Między innymi ważniejsze z nich to:

- utwardzenie drogi w Chabsku,
- wykonanie utwardzenia - zakończenie prac przy ul. Kościuszki w Gębicach,
- utwardzenie drogi dojazdowej do wysypiska śmieci w Dzierżynie,
- remont drogi w kierunku Skrzyszewa,
- wybudowanie do końca chodników w Goryszewie, oraz postawienie wiat przystankowych obok posesji P. Lewickiego i w Podgaju,
- remont drogi w Gozdaninie,
- położenie nawierzchni asfaltowej w Przyjmie,
- droga Huta Pałędzka - założyć chodnik,
- remont drogi z Józefowa do Mielenka,
- naprawa drogi Kamionek-Łosośniki
- remont drogi do wsi Czerniak,
- wyrównanie drogi - Wybudowania Kwieciszewskie,
- Kunowo - naprawa dróg lokalnych w sołectwie,
- Strzelce - budowa drogi do Kunowa (ok. 4,5 km),
- ulepszenie drogi Świerkówiec - Bąbowo, Świerkówiec od strony Szczeglina,
- Wszedzień - remont drogi w kierunku Chałupsk i Parlinka
- naprawa dróg w Padniewku, Wyrobkach,
- w Twierdzeniu-Wiecanowie na drodze podporządkowanej, przy włączeniu się z drogą Bydgoszcz-Mogilno, należy poprawić widoczność poprzez wycinkę drzew,
- w Padniewie wykonać dalszą część chodników.

Następny ważny problem to sprawy porządku na wsi, w granicach własnych gospodarstw jak również w pasach drogowych. Spra-

cd. na str. 4

Spotkanie z sołtysami

cd. ze str. 3

wy te omówił Komendant Straży Miejskiej Pan Jerzy Pazderski. Główny problem to śmieci, gdzie je składować. Często śmieci są wywożone do lasu lub do przydrożnych rowów, a nawet były sygnały o śmieciach na kąpielisku w Kopczynie. Taki stan rzeczy nie może istnieć. Należy wydźwignąć pojemnik w Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Mogilnie z okresowym opróżnianiem i wywożeniem na wysypisko odpadów komunalnych.

I jeszcze jeden omawiany problem to telefonizacja terenów wiejskich, która w naszej gminie wykonywana jest z coraz większym

rozмахem a Telekomunikacja Polska S.A. nadrabia wieloletnie zaległości w tym temacie. Wiele na tym odcinku już zrobiono ale potrzeby w tym względzie są jeszcze przeogromne. Samorząd mogileński widzi ten problem i corocznie przekazuje stosowne dotacje celowe na telefonizację wsi gminy Mogilno. W ten sposób pozyskano dodatkowe łącza dla rejonu centrali Gębice, m. Olsza, Bystrzyca i Dąbrówka. Ostatnio zawiązało się kilka Komitetów (społecznych) telefonizacji wsi, m.in. w Kwieciszewie, gdzie prace nad telefonizacją tamtejszego rejonu są daleko zaawansowane. Powstał także podobny Komitet dla telefonizacji wsi podmogileńskich (piszemy o tym w oddzielnym artykule).

Krystyna Wieczorek

KOMISJA "MIESZKANIOWA"

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Mogilnie, z dn. 28 grudnia 1994 r. w sprawie zasad i trybu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy oraz zaspakajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej, Zarząd Gminy postanowił powołać Komisję kwalifikującą osoby do wynajmowania lokali mieszkalnych, w następującym składzie:

1. Jan Dudziak
- radny Rady Miejskiej
2. Jan Gwiazda
- radny Rady Miejskiej
3. Tomasz Olejnik
- radny Rady Miejskiej
4. Jerzy Łaganowski - radny RM,
Przewodniczący Komisji
5. Marian Górczewski
- radny Rady Miejskiej
6. Jerzy Szczotka
- radny Rady Miejskiej
7. Wiesława Łaganowska - Zakład
Gospodarki Komunalnej - ADM
8. Eugeniusz Kończal - Zakład Go-
spodarki Komunalnej -ADM
9. Krystyna Piniarska
- Urząd Miasta i Gminy

Do podstawowych zadań Komisji należy rozpatrywanie wniosków osób ubiegających się o mieszkanie z zasobu gminy i kwalifikowanie tych osób do projektu list wynajmowania lokali mieszkalnych oraz przedkładanie projektu tych list Zarządowi Gminy do zatwierdzenia.

"D"

SPOŁECZNY KOMITET TELEFONIZACJI WSI REJONU PODMOGILEŃSKIEGO

Już w ub. roku, 22 listopada, zawiązał się "Społeczny Komitet Telefonizacji Wsi Rejonu Podmogileńskiego". W/w SKTW obejmujący m.in. wsie: Wyrobki, Stawiska, Gozdawę, Padnie-wko, Kopczyn, Chałupska, Wszedzień, Kołodziejewko, Wicanowo, Twierdzyń, Jerkowo, Dąbrówka, RSP Iskra, Świerkówiec, Zabno jest reprezentowany przez n/w osoby:

- Benon Zawadzki
- Przewodniczący Komitetu
- Józef Zarychta - Członek
- Zenon Dłutkowski - Członek
- Walenty Brzeziński - Członek
- Krzysztof Małecki - Członek

Zdaniem w/w Komitetu jest współpraca z Telekomunikacją Polską S.A. mająca na celu telefonizację wsi rejonu podmogileńskiego. W dniu 10.03. br. w/w komitet wystąpił do Zakładu Telekomunikacyjnego w Bydgoszczy z pismem o zawarcie umowy na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z kosztorysem, według imiennych list członków szeroko pojętego Komitetu. W związku z powyższym Kolegium Komitetu ustaliło, że wszyscy chętni mieszkańcy wymienionych wyżej wsi winni dokonać zaliczkowej wpłaty na konto Komitetu, tj:

**Społeczny Komitet Telefonizacji
Wsi Rejonu Podmogileńskiego
Bank Gdański
Oddział Mogilno
Nr 300823-51262-132-1**

Ustalono wpłatę 250,-zł (tj. 2,5 mln starych zł.) od osoby - przyszłego abonenta. Termin wpłaty mija 30 kwietnia br.

Wypada tutaj dodać, że dotychczas na w/w koncie jest kwota 30.000,- złotych (300 mln st. zł.) przekazana jako dotacja do telefonizacji w/w rejonu, dotacja z budżetu samorządowego.

"KABELEK"

Sylwetka działacza samorządowego
- HALINA OLEJNIK

Dnia 28 marca br. odbyła się w Wylatowie bardzo miła i serdeczna uroczystość związana przede wszystkim z spotkaniem z byłą Panią Sołtys sołectwa WYLATOWO - Haliną Olejnik. W w/w spotkaniu uczestniczyli: Przewodniczący Rady Miejskiej Jan Thiede, V-ce Burmistrz MiG Mogilno Przemysław Majcherkiewicz a także przedstawiciele Rady Sołeckiej.

Były kwiaty, życzenia, listy gratulacyjne a nawet symboliczne prezenty. Wspomnieniom nie było końca.

Pani Halina Olejnik od urodzenia związana jest z Wylatowem. Pracę zawodową podjęła w 1952 r. w Radzie Gminnej w Mogilnie-Zachód (obecnie mieści się tam Cech Rzemiosł - ul. Wawrzyniaka), gdzie pracowała w referacie podatków wiejskich. Od 1954 r. rozpoczyna pracę w Powiatowej Radzie Narodowej w Mogilnie, także w referacie wymiaru podatków. W 1962 roku przechodzi do Gromadzkiej Rady Narodowej w Trzemesznie, gdzie zatrudniona jest do 1972 r. Podczas wyborów sołeckich w 1974 r. wybrana zostaje Sołtys sołectwa WYLATOWO i KRZYŻOWNICA. Funkcję tę piastuje nieprzerwanie do grudnia 1994 r. tj. do czasu wyborów nowego sołtysa. Uważała iż trzeba oddać tę społeczną funkcję komuś młodszemu, stąd też nie zgłasza swojej kandydatury w w/w wyborach (pomimo wielu protestów) Przez lata sprawowania funkcji należy do najlepszych i najbardziej zaangażowanych sołtysów gminy Mogilno. Całe swoje życie pracowała w szeroko pojętym rolnictwie a przede wszystkim dla rolników i mieszkańców swojego sołectwa. Jest powszechnie lubiana i szanowana.

Wychowała czworo dzieci (od 1977 roku samotnie, po śmierci męża). Dotąd doczekała się troje wnucząt a raczej wnuczek.

Pani Halino! Raz jeszcze dziękujemy za wszystko!!! Liczymy jednak na dalszą Pani pomoc i społeczne zaangażowanie.

Obchody roku Katyńskiego

Przed 55 laty, 5 marca 1940 roku, Stalin i jego współpracownicy, członkowie Biura Politycznego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii Bolszewików, kilkanaście podpisami przyjęli uchwałę nakazującą zamordowanie 14.700 polskich jeńców wojennych z obozów w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku. Na mocy tej samej uchwały zdecydowano o życiu 11.000 obywateli polskich przetrzymywanych przez NKWD w więzieniach na Ukrainie i Białorusi (m.in. w Równem i Czortkowie). Byli to przeważnie sędziowie, adwokaci, prokuratorzy, urzędnicy, straż graniczna czy też polscy policjanci.

Masowe groby w Katyniu odkryli Niemcy wiosną (kwiecień) 1943 r. W zbiorowych mogiłach pogrzebani zostali jeńcy z obozu w Kozielsku.

MORD Z MOCY UCHWAŁY

Jego likwidację rozpoczęto 3 kwietnia 1940 r. Stąd z niewielkimi przerwami odchodziły kolejne transporty aż do połowy maja 1940 r.

Z relacji oficera polskiego:

"Święta Bożego Narodzenia przeszły w obozie spokojnie. Ale zaraz po nich zabrano z Kozielska wszystkich księży-kapelanów. Nikt nie wiedział, gdzie. Już w styczniu 1940 r. wyprowadzono z obozu pierwszą, dwuosobową grupę oficerów. Po kilku dniach historia się powtórzyła. Powoli Kozielsk pustoszał..."

"**GONIEC KRAKOWSKI**" 15 kwietnia 1943 r. pisał na pierwszej stronie:

"Na podstawie informacji i doniesień mieszkańców wsi GNIAZDOWO (Katyn), leżącej w odległości ok. 15 km na północny-wschód od Smoleńska, niemieckie władze wojskowe dokonały w tych dniach poszukiwań na terenie zalesionego wzgórza, zwanego Kozia Góra, pod Gniazdowem (Katyn) i przy tej okazji natrafiły na wielkie cmentarzysko pomordowanych oficerów polskich".

Jeszcze wcześniej, bo 13 kwietnia 1943 r. o godz. 9,45 berlińskie radio nadaje wiadomość:

"Ze Smoleńska donoszą, że miejscowa ludność wskazała władzom niemieckim miejsce tajnych egzekucji masowych, wykonywanych przez bolszewików gdzie GPU wymordowało 10.000 polskich oficerów. Znalaziono doły mające 28 m długości i 16 szerokości, w których znajdowały się ułożone w 12 warstwach trupy oficerów polskich w liczbie 3.000.

KOŁO RODZIN KATYŃSKICH w MOGILNIE

ma zaszczyt zaprosić Społeczeństwo Ziemi Mogileńskiej

na uroczystości obchodu 55-rocznicy mordu dokonanego przez NKWD na polskich oficerach w KATYNIU, STAROBIELSKU I KOZIELSKU oraz w innych miejscowościach na Wschodzie.

9 kwietnia 1995 r. o godz. 12,00 odbyła się Msza św. za pomordowanych oficerów polskich w Kościele Parafialnym Farnym pod wezwaniem św. Jakuba Ap. w Mogilnie.

13 kwietnia 1995 r. o godz. 12,00 na Mogileńskim cmentarzu pod Pomnikiem Ofiar Katynia zostaną złożone wiązanki kwiatów i pod tablicami pamiątkowymi.

Byli oni w pełnych mundurach wojskowych, częściowo powiązani i wszyscy mieli rany od strzałów rewolwerowych w tyle głowy..."

TAJNE!

Związek Socjalistyczny Republik Radzieckich
Komisariat Ludowy Spraw Wewnętrznych
Zarząd NKWD Obwód Mińsk
10 czerwca 1940 r.

Do Zarządu Głównego NKWD
MOSKWA

Raport służbowy

Zgodnie z poleceniem Głównego Zarządu NKWD z dn. 12.II.1940r. przeprowadzono likwidację trzech polskich obozów jeńców wojennych, a to w obwodach miasta Kozielsk, Ostaszków i Starobielsk. Operacja likwidacji trzech wymienionych obozów została zakończona w dniu 6 czerwca. Na podstawie wyżej przytoczonego rozkazu w pierwszym rzędzie zlikwidowano obóz w Kozielsku. Likwidacji dokonały organa bezpieczeństwa Miejskiego Zarządu NKWD w obwodzie miasta Smoleńsk w czasie od 1 marca do 3 maja br.

W celu zabezpieczenia akcji ściągnięto oddziały wojsk terytorialnych w części ze 190 Pułku Ochrony(...)

Kierownik Zarządu NKWD
Obwód Mińsk
Tartakow

Z zapisu przeznaczonego wyłącznie do wiadomości cenzorów (polskich). cyt:

"Przy ocenie materiałów na temat śmierci polskich oficerów w Katyniu należy kierować się następującymi kryteriami:

1. Nie wolno dopuszczać jakichkolwiek prób obarczania Związku Radzieckiego odpowiedzialnością za śmierć polskich oficerów w Lasach Katyńskich.

2. W opracowaniach naukowych, pamiątkarskich, biograficznych można zwalniać do druku sformułowania w rodzaju: "rozstrzelany przez hitlerowców w Katyniu", "zginął w Katyniu". Gdy w przypadku użycia sformułowań j.w. podawana jest data śmierci, dopuszczalne jest jej określenie wyłącznie po lipcu 1941 r.

**"ZABRANO NAM ŻYCIE
POZOSTAWIAMY WAM PAMIĘĆ"**

Na podstawie materiałów archiwalnych opracował:

"Daniatta"

OD REDAKCJI!

Całkiem niedawno, nasz redakcyjny Kolega, Przemysław Majcherkiewicz, dowiedział się o tragicznych losach swojego Stryja, Stanisława Majcherkiewicza. Podporucznik rezerwy, Stanisław Majcherkiewicz w ostatnich miesiącach przed wybuchem II wojny światowej był sędzią sądów grodzkich i okręgowych w Strzelnie i Gnieźnie. Z tego ostatniego miasta, wraz z innymi pracownikami sądowymi, został ewakuowany do Bżerzan k. Lwowa. Później pełnił obowiązki sędziego Sądu Okręgowego w Stanisławowie, na Wołyniu. Chcąc uniknąć internowania, postanowił, wspólnie z innym sędzią Sądu gnieźnieńskiego, Eugeniuszem Sekulowiczem, przekroczyć granicę z Rumunią aby przejść na Zachód do Francji i tam zaciągnąć się do formującego się wojska polskiego (był wtedy listopad 1939 r.). Niestety, podczas przekraczania "zielonej granicy", obaj zostali aresztowani przez rosyjskie oddziały pograniczne i przekazani w ręce NKWD. Przebywając w więzieniu w Równem i Czortkowie a w kwietniu 1940 r. zostają w bestialski sposób zamordowani. Do chwili obecnej miejsce ich pochówku jest nieznane. Rodziny w/w przez cały okres powojenny poszukiwały swoich krewnych - jednak bezskutecznie. Dopiero w ubiegłym roku władze ukraińskie ujawniły ponad 3500 nazwisk polskiej inteligencji pomordowanej na Ukrainie. Stąd też do list z Katynia, Ostaszkowa, Starobielska, Miednoje czy Charkowa doszła nowa LISTA UKRAIŃSKA. Część tej listy wydrukowała "Gazeta Wyborcza" w dn. 6 grudnia 1994 r. I praktycznie dopiero wtedy nasz Kolega dowiedział się częściowej prawdy. Obecnie trwają poszukiwania miejsca pochówku trzech i pół tysiąca zamordowanych patriotów polskich. W imieniu rodzin czyni to organizacja "Memorial" z Lwowa.

PATRON NASZEJ ULICY

Mikołaj Rej (1505-1569)

Przypadająca w bieżącym roku 490. rocznica urodzin Mikołaja Reja z Nagłowic, należącego do czołowych pisarzy polskiego Odrodzenia, stała się okazją do przypomnienia sylwetki patrona jednej z ulic zachodniej części Mogilna.

Mikołaj Rej urodził się w miasteczku Żórawnie pod Haliaczem, na Rusi Czerwonej, gdzie leżały rozległe posiadłości jego matki Barbary z Herbutów. Pochodził z zamożnej rodziny szlacheckiej z Nagłowic. Uczył się w szkole w Skalmierzu pod Krakowem, potem we Lwowie, przez rok był słuchaczem Akademii Krakowskiej. Głębokiej wiedzy podczas tych studiów nie nabył. Słuchanie nad uczonymi księgami nie sprawiało mu przyjemności. Wymykał się więc na wieś i tam zażywał swobody. Braki wykształcenia nadrabiał samouctwem, przede wszystkim obfitą lekturą współczesnego europejskiego piśmiennictwa łacińskiego. W latach młodości - zwyczajem ówczesnej szlachty - oddał go ojciec na dwór możnego pana Andrzeja Tęczyńskiego, wojewody sandomierskiego. Pełnił obowiązki kancelisty, zetknął się tam z kulturalnym środowiskiem humanistycznym. Stwierdził, że bez nauki trudno było mu przebywać w kołach światłych humanistów i szlachty. Drogą wytrwałej lektury nadrobił wkrótce najbardziej rażące braki swojej edukacji. Po kilku latach pobytu na dworze Tęczyńskiego przeniósł się Rej na Ruś do hetmana Mikołaja Siemianowskiego. Podczas tych lat służby po możnowładczych zamkach zetknął się z ruchem reformacyjnym szerzącym się wśród szlachty polskiej, ogarniającym coraz szersze kręgi społeczeństwa.

Zafascynowała go nauka Lutra, później jednak na stałe związał się z kalwińskim odłamem reformacji. Po śmierci ojca ożenił się (1531) i osiadł w ziemi chełmińskiej, w posiadłościach swojej żony Zofii Roznówny. Założył tam m.in. osadę Rejowiec. Ojciec zostawił mu też niemało. Szkatuły - królewska i magnacka - okazały się też dlań hojne, więc zamożność pana z Nagłowic wciąż wzrastała.

Mikołaj Rej wbrew panującym wśród większości szlachty tendencjom do zwiększania ciężarów pańszczyźnianych - w swoich wsiach wprowadzał czynsz pieniężny zaś obowiązek robocizny dla dworu ograniczał do niewielu dni w roku.

Pisać zaczął stosunkowo późno. Spełniał rozmaite funkcje obywatelskie, wielokrotnie posługując na sejmy, gdzie dał się poznać jako zwolennik szlacheckiego programu przebudowy ustroju Rzeczypospolitej. Karierę literata uważał za odpowiedzialną misję społeczną. Wczesna twórczość Reja zachowała się tylko we fragmentach, miała charakter moralizatorski.

W roku 1543 ukazał się drukiem w Krakowie pierwszy utwór Reja "Krótka rozprawa między trzema osobami - Panem, Wójtem a Plebanem...".

Ten obszerny wierszowany dialog to satyra na stosunki panujące wówczas w Polsce. Autor ostro skrytykował kler, który zaniedbywał obowiązki duchowne, potępił pogon za groszem. U szlachty zaś piętnował skłonność do zbytku, zabaw i hulańek, życie nad stan, pijaństwo, prywatę, sądom zarzucał przekupstwo, urzędowi nadużycia, posłom na sejm interesowność. Żywe pełne realizmu sceny z codziennego życia, pojawiające się w wypowiedziach rozmówców, barwnie odtwarzają społeczną pozycję trzech stanów: duchowieństwa widzianego oczyma różnowiercy, szlachty, krytykowanej przez działacza obozu egzekucji praw, i chłopstwa, dla którego ciężkiej doli umiał Rej znaleźć zrozumienie. Tworzył również dialogi

o tematyce religijnej, moralizatorskiej. Prawdziwą kopalnią wiedzy o życiu obyczajowym Polski XVI-wiecznej okazał się zbiór krótkich epigramów pt. "Zwierzyńiec", zawierający anegdoty, satyryczne przycinki, przykłady z życia znakomitych osobistości i

zwięzłe charakterystyki współczesnych poecie osób.

Pod koniec życia napisał Rej wielkie dzieło wierszem i prozą pt. "Zwierciadło", którego najważniejszą część stanowią 3 początkowe księgi, objęte tytułem "Żywot człowieka poczciwego". Nakreślił w nich realistyczny i barwny obraz życia szlacheckiego od wieku dziecięcego po starość. Całość zamyka cykl wierszy "Żegnanie z światem", pisany jakby w przeczuciu nadchodzącej śmierci. Wiersz ten stanowi podstawowe źródło naszej znajomości życiowych losów Reja.

Analizując twórczość Reja - widzimy humanistyczny stosunek autora do życia. Jego zdaniem nie pieniąż, nie majątek, ani herby odziedziczone po przodkach nie stanowią o wartości człowieka, lecz własne jego zasługi.

Owładnięty szlachetną troską o losy Rzeczypospolitej - jeśli szlachta i magnaci nie zawrócą z drogi - proroczo przepowiedział zgubę kraju.

Mikołaj Rej z Nagłowic zasłużył się dla polskiego piśmiennictwa. Jego twórczość, świadomie podjęta w języku ojczystym wówczas gdy panowała jeszcze wszechwładnie łacina, przyczyniła się znacznie do rozwoju naszej literatury narodowej.

Późniejsze czasy obdarzyły Reja przydomkiem "ojca pośmiennictwa polskiego" - tworzył wyłącznie po polsku. Chciał uodowodnić światu - "Niechaj narodowie wżdy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój języka mają".

J.Cz

W dniu 10 czerwca odbędzie się II Zjazd Absolwentów

Szkoły Rolniczej w Bielicach w 50-lecie istnienia szkoły

Potwierdzeniem udziału jest wpłata 40 zł
od osoby na konto:
**Komitet Organizacyjny
Zjazdu Absolwentów**

**Bank Gdański SA O/Mogilno 300823-
51288-132-1**

**w terminie do 30 kwietnia z podaniem
nazwiska (panieńskiego), adresu i roku
ukończenia**

Informacje (0-533) 51-460

"W CIENIU OPACTWA MOGILEŃSKIEGO"

Ciekawi nas często życie naszych sąsiadów i znajomych. Lubimy oglądać filmy i reportaże przedstawiające życie innych kultur, mniej lub bardziej oddalonych w czasie i przestrzeni. Zbieramy zdjęcia i pamiątki rodzinne, próbując zachować choć cząstkę wspomnień o minionych latach. Nie zdajemy sobie sprawy, że interesując się innymi ludźmi tak naprawdę chcemy w nich odnaleźć fragment swojego życia i swojej rodziny.

Kierując się między innymi taką właśnie ludzką ciekawością, proponuję wycieczkę w świat przeszłości, do codziennego życia zakonników, którzy mieszkali tuż obok nas, w mogileńskim opactwie benedyktynów, tyle tylko, że kilka wieków temu.

Mieszkali, pracowali, modlili się, uczyli i gospodarzyli w różnych czasach, raz wiodło im się lepiej, raz gorzej. Oprócz własnych wewnętrznych problemów i kłótni, byli narażeni na ataki z zewnątrz, najazdy rycerstwa, zarazy a nawet wojny. Zostali tu sprowadzeni, by

prowadzić akcję misyjną na północnych krańcach naszego państwa i by wspierać pobliskie Arcybiskupstwo w Gnieźnie. Zadanie do wykonania było trudne i być może przekraczało możliwości grupki zakonników. Bo przecież poza tym, że nosili habity i mieszkali w klasztorze, byli zwykłymi ludźmi i tak, jak wszyscy mieli dobre i złe dni, wady i zalety.

Proponowany przeze mnie cykl artykułów jest tylko fragmentem mojej obszerniejszej pracy pt. "Życie codzienne opactwa benedyktynów w Mogilnie", przygotowywanej do druku, a obecnie dostępnej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Mogilnie, która jest w posiadaniu jednej z kilku istniejących na razie kopii.

Danuta Konieczka-Śliwińska

Część I

Długi dzień zakonnika

Trudno dziś odtworzyć dokładnie rozkład zajęć średniowiecznych mnichów. Nasi przodkowie bowiem byli o wiele mniej wrażliwi na wartość czasu i jego przepływ. Ponadto plan zajęć zmieniał się zależnie od pory roku i okresu liturgicznego. Zachowane do naszych czasów dokumenty (dla Mogilna "Konstytucja Kongregacji św. Krzyża") pozwalają nam, choć w ogólnych zarysach poznać długi dzień zakonników.

Był to rzeczywiście długi dzień, bo zaczynał się tuż po północy, kiedy to wybrane osoby rozpoczynały czuwanie związane z określonym świętem lub wydarzeniem, a kończył się około siódmej wieczór. Kładziono się spać wcześniej i równie wcześniej wstawano, by rozpocząć, przewidziane Regułą, modlitwy. Powinnością zakonnika było modlić się w porach, kiedy nie modlili się inni, osłaniając w ten sposób świat prawdziwą tarczą duchową. Ponieważ źródła światła sztucznego były nieliczne, podobnie jak chłopci, mnisi woleli pracować przy naturalnym świetle.

Zgodnie z nakazem założyciela zakonu - św. Benedykta, dzień powinien być wypełniony pracą fizyczną lub umysłową oraz modlitwą. Wszystkich zakonników obowiązywało więc tzw. oficjum, czyli zbiór modlitw w różnych porach dnia: Jutrznia, Prima, Tercja, Seksta, Nona, Nieszpory i Komplet. Oprócz tego każdy mnich był zobowiązany do odśpiewania we wspólnocie stu pięćdziesięciu psalmów w ciągu tygodnia, a nawet nocy i oczywiście do obowiązkowego uczestnictwa we Mszach św. zbiorowych i indywidualnych.

Życie benedyktyna od chwili przebudzenia do godziny spoczynku było niesłychanie dokładnie zorganizowane, przemyślane i zaprogramowane.

Po zakończeniu nocnego czuwania, tzw. wigilii, zdarzało się jeszcze niektórym położyć na krótką drzemkę, ale nie na długo bo około 4 rano budziło się całe

zgrupowanie na pierwszą wspólną modlitwę (Jutrznia). Po jej zakończeniu mogli się znów położyć spać, ale również na krótko, bo o szóstej rano, wraz ze wschodem słońca, wstawano już definitywnie, słano łóżka, wykonywano toaletę i na czczo przystępowano do kolejnej modlitwy (Prima). Około 7 rano wszyscy zakonnicy spotykali się na tzw. kapitułę, czyli ogólnozakonne zebranie. Składało się ono zazwyczaj z 3 części:

- liturgicznej - czyli modlitwy i lektury wybranego fragmentu Ewangelii lub Reguły św. Benedykta.

- administracyjnej - gdzie omawiano bieżące sprawy gospodarcze,

- dyscyplinarnej - tzw. kapituła win, raz na tydzień wyznawano sobie wzajemnie popełnione grzechy.

Po tym ogólnym zebraniu zakonnicy w uroczystej procesji udawali się do kościoła i tam odbywała się poranna Msza św. konwentualna, czyli dla całej wspólnoty. Nie była to jednak jedyna Msza w ciągu dnia. Po niej każdy z zakonników odprowadzał tzw. Msze prywatne, by o godz. 10,00 spotkać się znów na liturgii dla całego konwentu.

Pierwszy z dwóch (!) posiłków w ciągu dnia spożywano dopiero w południe ok. 12-tej. Do tego czasu rozkład przewidywał wykonywanie codziennych obowiązków i ... kolejnych modlitw. Ponieważ noc klasztorna była dość krótka, nocne czuwanie uciążliwe, a w ciągu dnia dużo obowiązków i pracy, zakonnicy pozwalali sobie na poobiednią drzemkę, trwającą ok. 1,5 godziny. Po południu wypełniano, podobnie jak czas do obiadu, modlitwą oraz wykonywano zajęcia innego rodzaju: latem - pracowano w ogrodzie, zimą - przepisywano dokumenty i rękopisy. Po lekkiej kolacji, wyjąwszy dni postne, i po ostatniej wspólnej modlitwie, mnisi udawali się na spoczynek. Naiwnością jednak byłoby sądzić, że życie w modlitwie zawsze utrzymywało się na wysokim poziomie i to dla wszystkich zakonników. W długich dniach nieustającej modlitwy na pewno trafiały się chwile znużenia i nieuwagi. Zdawano sobie z tego sprawę i dla-

tego codziennie zmieniano układ Mszy św. Podsycając i ożywianiu modlitwy służyły również liturgie, liczne procesje i śpiewy.

Omawiając codzienny rozkład zajęć warto wspomnieć przy tym o podstawowej zasadzie regulującej postępowanie mnicha, czyli o milczeniu. "Wobec ważności milczenia, rzadko zezwala się mniuchom mówić. Bowiem mówić i nauczać przystoi mistrzowi, milczeć i słuchać uczniowi". - nakazywał św. Benedykt. Milczenia więc przestrzegano w kościele, sypialni i jadalni. Po kolacji mnisi zapadali w milczenie nocne. Nawet takie czynności jak strzyżenie włosów czy wyrabianie hostii wymagały zupełnej ciszy. Wspólne życie wymuszało jednak wymianę słów i aby nie przekroczyć nakazu milczenia posługiwano się drewnianymi tabliczkami albo palcami (mowa znaków). Chcąc np. powiedzieć "mleko" mnich wkładał mały palec w usta, tak jakby to zrobił mały chłopiec, "chleb" - robił kółko kciukiem i dwoma przyległymi palcami.

Na koniec jeszcze kilka słów o tzw. rulonach zmarłych. Bowiem poczucie nieuchronnej śmierci nie obce było benedyktynom, którzy każdego dnia wspominali swoich zmarłych i poświęcali im określone modlitwy. Oprócz tego wiadomość o śmierci każdego członka wspólnoty przekazywano do wszystkich klasztorów zakonu. Aby nie mnożyć zawiadomień, jako że pergamin był kosztowny poprzestawano na wpisanie wieści i polecano jednemu z ojców, aby wędrował od klasztoru do klasztoru okazując dokument. Każdy z nich składał kondolencje, które dodawane jedno po drugim tworzyły w końcu rulon, nazywany rulonem zmarłych. Mogileńskie opactwo również posiada takie spisy zmarłych zakonników, w szczególności opatów (tzw. Księga zmarłych), które wymieniano z zaprzyjaźnionymi klasztorami benedyktynów w Lubiniu (Wielkopolska).

Danuta Konieczka-Śliwińska

W następnym numerze:
Jadłospis mnichów

Kraków w Mogilnie

MAJOWE PREZENTACJE

Zapoczątkowane w 1992 r. majowe prezentacje w naszym regionie krakowskich pisarzy, artystów i animatorów kultury, przybiorą w br. wyjątkowo bogaty i ciekawy charakter. Od 25-28 maja br. mieszkańcy miasta i gminy Mogilno będą mogli skorzystać z wielu imprez estradowych, teatralnych i muzycznych, w wykonaniu krakowskich gości. Część z nich zaprezentowana zostanie także w Strzelnie, Trzemesznie, Dąbrowie i Jeziorach Wielkich, oraz w Barcinie, Pakości i Janikowie.

Spośród około 50 imprez organizowanych w ramach tegorocznych "Krakowskich Prezentacji", szczególnie rekomendujemy imprezy estradowe z udziałem najlepszych zespołów Nowohuckiego Centrum Kultury: dziecięcego zespołu wokalo-instrumentalnego "Kleks", spektakle Starego Teatru "Ja jestem Żyd z "Wesela" w wykonaniu Jerzego Nowaka i Tadeusza Malaka, poświęcony Gabrieli Zapolskiej monodram "Geniale Frau" w interpretacji Niny Repetowskiej - dyr. artystycznego Teatru Bagatela, specjalne koncerty organowe, oraz liczne spotkania i dyskusje. Udział w nich zapowiedzieli m.in.: prof. Tadeusz Bujnicki-historyk literatury polskiej, pracujący obecnie w Uniwersytecie Wileńskim, Stanisław Dziedzic - zastępca dyr. Wydziału Spraw Społecznych

UW w Krakowie, Tadeusz Skoczek - prezes i redaktor naczelny Wydawnictwa Oficyna Cracovia, Jan Poprawa - prezes SAP i redaktor naczelny "Suplementu", Ferdynand Nawratil - dyr. Nowohuckiego Centrum Kultury, Mieczysław Mantyka - historyk, znawca Tatr i Zakopanego, prof. Jan Miodek - twórca telewizyjnej "Ojczyzny-polszczyzny".

Specjalny charakter mieć będzie wieczorne spotkanie wszystkich organizatorów i gości w czwartek 25 maja w Strzelnie. Poza programem artystycznym wypełni je wernisaż wystawy malarstwa "Pejzaż polski" Janusza Trzebiatowskiego oraz promocja książki Stanisława Kaszyńskiego "Mogilnianie w kulturze Śląska". Katowicki wydawca tej publikacji zaprezentuje ją u siebie już w środę 10 maja. Jest wielce prawdopodobne, iż na wspólnym spotkaniu zjawia się również sympatyczni goście z Warszawy, Katowic, Poznania i Bydgoszczy.

Wybrane zdarzenia z majowych prezentacji w naszym regionie nagrane zostaną

przez radio i telewizję w Katowicach. Uczyni to również Telewizja Bydgoszcz.

Podobnie jak w poprzednich latach, całe to ogromne przedsięwzięcie koordynuje Mogileński Dom Kultury w roboczym kontakcie z ośrodkami kultury sąsiednich miast i gmin, a patronują mu "Gazeta Pomorska" i Telewizja Bydgoszcz.

(sk)

Na zdjęciu: Po jednej z ubiegłorocznych imprez w Mogilnie. Fot. Archiwum "Suplementu"

Mini-sylwetki Gości i projektowane tematy spotkań

Stanisław Dziedzic - publicysta, krytyk teatralny, autor, współpracownik pism społeczno-kulturalnych, zastępca dyr. Wydziału Spraw Społecznych UW w Krakowie.

- Kraków - ośrodek kultury i sztuki
- Prof. Maria Dłuska i jej wiersze
- Najciekawsze prezentacje kultury i sztuki Krakowa.

Tadeusz Malak - autor i reżyser teatralny (Stary Teatr), wykładowca PWST, wykonawca znaczących ról w filmach i widowiskach teatralnych, twórca Teatru Jednego Aktora.

- Tajemnice aktorskiego warsztatu
- Prezentacja poezji polskiej (K.I. Gałczyński, Z. Herbert)
- Jak zostałem aktorem i reżyserem?

Ferdynand Nawratil - długoletni animator krakowskiej kultury; dyr. Nowohuckiego Centrum Kultury (NCK) - jednej z najciekawszych placówek kulturalnych w Polsce.

- Przeszłość i przyszłość kultury Krakowa
- Goście i użytkownicy Nowohuckiego Centrum Kultury
- Dorobek, problemy i zamierzenia NCK

Jan Miodek - polonista, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, dyr. Instytutu Filologii Polskiej, autor telewizyjnego programu "Ojczyzna-Polszczyzna"

1. Polszczyzna literacka a gwara
2. Zagrożenia współczesnej polszczyzny
3. Język środków masowej komunikacji

Jan Poprawa - historyk, krytyk, pisarz i publicysta, juror przeglądów, festiwali i konkursów, red. naczelny "Suplementu", prezes rady oddziału SAP w Krakowie.

- Wielcy znajomi ze sceny i estrady
- "Suplement" - dorobek i zamierzenia

c. Problemy polskiej kultury i sztuki

Tadeusz Bujnicki - polonista, historyk literatury, prof. UJ, kier. Zakładu Literatury Polskiej na Obczyźnie, przew. komitetu okręgowego olimpiady literatury i j. polskiego

- Moja koncepcja podręcznika literatury w szkole średniej
- Sarmacko-barokowy świat "Trylogii"
- Dzieje polskiej powieści historycznej

Mieczysław Mantyka - historyk, publicysta, autor przewodników zakopiańskich, dyrektor Biblioteki Publicznej w Zakopanym.

1. Z przeszłości Zakopanego
2. Najciekawsze zjawiska współczesnego życia zakopiańczyków
3. Legendowe postacie zakopiańskie

Janusz Trzebiatowski - artysta malarz, grafik, plakacista, medalier, uczestnik wielu krajowych i zagranicznych wystaw. Jego dzieła zgromadzono w wielu galeriach i muzeach.

- Moja droga do sztuki
- Jak powstaje dzieło sztuki?
- Tajemnice warsztatu artysty malarza.

Tadeusz Skoczek - krytyk, publicysta, wydawca, b. długoletni red. naczelny "Studenta" sekretarz redakcji "Suplementu", red. naczelny Prowincjonalnej Oficyny Wydawniczej.

- Wydawca i jego problemy
- Tajemnice edytora
- Krakowskie stowarzyszenia twórcze

Stanisław Kaszyński - publicysta, członek SAP i ZLP, autor książki: Gopło nad Sekwaną, Nieznanym śladem Gombrowicza, Z Mogilna do Paryża, Mogilnianie w kulturze Śląska.

1. Wybitni synowie ziemi mogileńskiej
2. Literatura i literaci w anegdocie
3. Mogilnianie w kulturze Śląska

Wydawca: Rada Miejska w Mogilnie. Adres Redakcji: Mogileński Dom Kultury ul. Ks. Piotra Wawrzyniaka 1, 88-300 Mogilno tel. 52480 fax 52693 konto: BS Mogilno Nr 2684-271-1

Redaguje kolegium w składzie: Maria Krause, Jolanta Czerwińska, Przemysław Majcherkiewicz,

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń. Skład i druk: Drukarnia "Scriptor" 62-200 Gniezno ul. 22 Lipca 85

VI Mogileńskie Spotkania Plastyczne

MOGILNO 31.03-9.04.1995 r.

Znaczącym wydarzeniem w życiu kulturalnym Mogilna w ostatnim czasie jest bez wątpienia trwająca od 9 kwietnia br. wystawa plastyczna pod nazwą VI MOGILEŃSKIE SPOTKANIA PLASTYCZNE.

Jej oryginalność i atrakcyjność wynika w dużej mierze z zamysłu organizatorów zgrupowania w jednym miejscu różnego rodzaju prac twórczości plastycznej, oraz jednoczesnej prezentacji artystycznej zarówno profesjonalistów jak i najczystszej wody amatorów, w tym dzieci.

Możemy więc podziwiać w sali Mogileńskiego Domu Kultury obrazy, grafikę, rzeźby i płaskorzeźby pla-

Po konkursie...

Tegoroczne eliminacje wojewódzkie XL Konkursu Recytatorskiego odbywały się w Sępólnie Krajeńskim.

Nie sprawiła zawodu reprezentująca nasz rejon uczennica z Zespołu Szkół "Centrum Kształcenia Rolniczego" w Bielicach - Lidka Barańska. Pięknie powiedziane teksty, kultura osobista wykonawczyni spowodowała ze otrzymała wyróżnienie.

Gratulujemy Lidce, gratulujemy opiekunce Pani Lidii Wojtasińskiej.

styków z Mogilna okolic, oraz ze środowiska gnieźnieńskiego.

Niewątpliwie miły akcentem VI Mogileńskich Spotkań Plastycznych był sobotni wernisaż dla dzieci. Pomysłany jako happening pt. "Odjazd Ciuchci". Dzieciaki z sobą tylko charakterystycznym zapalem i entuzjazmem malowały, wydzierały, uzupełniały już wiszące na wystawie prace. Impreza według zasady uczymy - bawiąc się.

UCZESTNICY VI MOGILEŃSKICH SPOTKAŃ PLASTYCZNYCH MOGILNO 31.03.- 9.04.1995 r.

Maria Waszak
Barbara Bartkowiak
Józef Żelek
Mieczysław Pyzik
Zbigniew Witowski
Stanisław Sowiński
Zdzisław Godurkiewicz
Konrad Szary
Irena Iwasiewicz
Anna Smolenko
Stefania Smolenko
Regina Marzec
Marceli Derengowski
Stanisław Nowak
Magdalena Szczeszak
Ryszard Sobkowiak
Sabina Roszak
Witold Pochylski
Stanisław Panfil
Robert Cegielski
Stanisław Ruta
Halina Chudyszewicz
Sylwia Stręk
Stanisław Tarnowiecki
Andrzej Pilichowski
Michał Chudziński
Maria Rolek
Agnieszka Tylińska
Kazimierz Ochocki
Radosław Trepieński
Małgorzata Chmielnik
Mariusz Wieliczko
Jacek Kurant

I MOGILEŃSKI KONKURS TAŃCA NOWOCZESNEGO REGULAMIN

I. Organizator

Mogileński Dom Kultury w Mogilnie

II. Termin i miejsce

30 kwietnia 1995 r. o godz. 15,00
sala kina "Wawrzyn" ul. Ks. P. Wawrzyniaka 1

III. Cele

- Prezentacja dorobku tanecznego
- Rozbudzenie aktywności tanecznej dzieci i młodzieży
- Wyzwalanie zdolności twórczych i od twórczych
- Wzbogacanie doświadczeń tanecznych

IV. Zasady uczestnictwa

- W konkursie mogą brać udział soliści, duety i zespoły (do 5 osób w zespole) w dwóch kategoriach wiekowych: do 12 lat (I kat. wiekowa) i od 13 lat (II kat. wiekowa).
- Uczestnicy tańczą do muzyki własnej - kasetą magnetofonową (pierwszy utwór na str. A)

V. Kryteria oceny

Jury powołane przez organizatorów oceniać będzie:

- Umiejętności taneczne wykonawców
- Dobór repertuaru muzycznego
- Ogólny wyraz artystyczny

VI. NAGRODY

Nagrody rzeczowe dla zwycięzców

VII. SPRAWY ORGANIZACYJNE

- Karty zgłoszenia należy przysyłać na adres:

Mogileński Dom Kultury, ul. Ks. Piotra Wawrzyniaka 1 88-300 Mogilno tel. 52480

- Termin nadsyłania zgłoszeń upływa dn. 21.04.1995 r.

- Uczestnicy konkursu przyjeżdżają na koszt własny lub instytucji delegującej w godz. 13,00-14,00

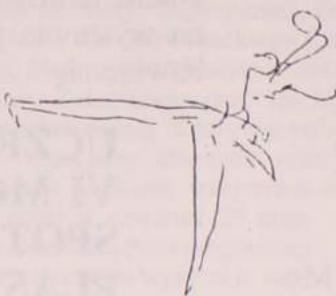
- O sposobie podziału nagród decyduje jury
- Decyzja jury jest ostateczna
- Czas prezentacji tańca do 3 min.
- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo skracania utworów

- Scena o wymiarach 4x8 m.

ZAPRASZAMY

MOGILEŃSKI DOM KULTURY ul. Ks. Piotra Wawrzyniaka 1
88-300 Mogilno tel. 52480

I MOGILEŃSKI KONKURS TAŃCA NOWOCZESNEGO

MOGILNO '95

Terminarz Filmowy dla kina "WAWRZYN" na miesiąc kwiecień 1995 r.

Tytuł filmu	Termin wyświetlania o godz. 19,00
Maska	2-3-4
Uśmiech losu	11-13
Strefa zrzutu	17-18
Tylko Ty	19-20
Ich troje	22-24
Syreny	25-27
Junior godz. 16,30	26-27

Zwyczaje wielkanocne cd. ze str. 1

łązka wierzbową, wodą, ogień i jajko.

W Niedzielę Palmową, na tydzień przed Wielkanocą, chodzono w procesji z drewnianą figurą Chrystusa, połykano bazie i uderzano się gałązkami wierzbowymi, co miało służyć wzmocnieniu kondycji. Do dziś przetrwał też zwyczaj święcenia palm, uświetniający triumfalny wjazd Chrystusa do Jerozolimy. Wierzbowe gałązki symbolizują odżywianie przyrody i wiarę w cudowną i uzdrawiającą moc zielonej wici.

Najczęściej święcono kilka palm, jedną umieszczano za świętym obrazem, aby chroniła dom i jego mieszkańców od nieszczęścia, drugą zatykano nad drzwiami sto- doły lub obory, by strzegła dobytku, z trzeciej robiono małe krzyżyki i zakopywano na między dla zapewnienia urodzaju.

W Wielką Środę zrzucano do rzeki kukłę Judasza. W kościele po ciemnej jutrzni - milkły dzwony, a chłopcy chodzili po wsi z kotatkami, przypominając o poście. Gospodarze wychodzili z poświęconą w ubiegłym roku wodą, święcić pola, żeby dobrze rodziły.

W Wielki Czwartek zapalano wiązki drzewa na rozta- nych drogach, aby ogrzać zmarłych, zmarzniętych w cza- sie długiej zimy. Wiercono, że w tym dniu dusze zmarłych przebywają wśród żywych również w złe moce, czary i zjawiska nadprzyrodzone. Na znak pokory - na pamiątkę ostatniej Pańskiej Wieczerzy - biskupi i magnaci myli nogi dwunastu starcom.

W Wielki Piątek odwiedzano groby Chrystusa w ko- ściele, a panie z towarzystwa kwestowały na biednych. Na wsi wiercono, że woda w rzekach, i potokach ma w tym dniu przed wschodem słońca, cudownie uzdrawiającą moc. W tym dniu pieczono "święcone" i chleb. Wiele przy- stów rolniczych wiąże się z tym dniem.

"W Wielki Piątek - dobry siewu początek". "W Wielki Piątek zrób początek, a w sobotę kończ robotę". "W Wielki Piątek jasno - to w stodole ciasno".

W Wielki Piątek gotowano i malowano jajka. Jajo, chrześcijański symbol zmartwychwstania, było już w za-

mierzchłych czasach oznaką siły i płodności, ofiarą składa- no bogom, niezastąpionym pokarmem, jaki zmarłym wkładano do grobu. Jajka zdobione różnymi technikami nazywane są - w zależności od regionów - pisankami, kraszankami lub malowanekami. Dziękując się nimi przy wiel- kanocnym stole, przekazujemy symbol życia, utożsamia- jąc się z odrodzeniem i zmartwychwstaniem. Ponury i żalobny nastrój Wielkiego Tygodnia kończyła Wielka So- bota - dzień święcenia wody, ognia i "święconki". Wodzie przypisywano cudowne właściwości odradzania życia i moc odstraszenia zła. Poświęcenie ognia, symbolizują- cego światło Chrystusa w wierzeniach ludowych było symbolem oczyszczenia, środkiem odstraszącym zło. W tym dniu, wodą święconą, gospodarz skrapiał obejście, dom i domowników, resztę przechowywano do następne- go roku i używano do skrapiania pól, zboża przed sie- wem, i w razie choroby. Święteczne przygotowania koń- czyło poświęcenie jada. Przygotowywano mnóstwo po- trwa mięsnych oraz wspaniałe babki i mazurki. Do boga- tych gospodarzy, ksiądz przychodził do domu i święcił cały stół wielkanocny.

Początkiem świętowania była rezurekcja - radosne na- bożeństwo kościelne, symbolizujące zmartwychwstanie, odprawiane w Wielką Sobotę i Wielką Niedzielę. Rezu- rekcyjnym dzwonom w kościele, wtórowały armaty, moździerze, strzelby i pistolety. Obdarowywano się pi- sankami i składano życzenia. Wielka Niedziela była świę- tem rodzinnym - upływała w rodzinnym gronie najczęściej przy stole. W wielu rejonach - zajączki przynosiły dzie- ciom jaja i słodycze.

Poniedziałek Wielkanocny był dniem składania wizyt sąsiadom i

znajomym oraz śmigusem-dyngusem, słynącym z har- ców, swawoli obfitego polewania wodą, zwłaszcza dzie- cząt. W owych czasach wiercono, że zapewnia to płod- ność. Na Mazurach chłopcy i mężczyźni chodzili po dyngusie, zbierając okup (datki, jaja, wędliny, kuchy).

Święta wielkanocne obchodzone były niezwykle uro- czyście i radośnie, podkreślały wielką gościnność i po- bożność Polaków, niosły radość i wiosnę.

na sztywno pianę z białek. Wszystko bardzo dokładnie wymieszać - bardzo delikatnie. Masę przełożyć do wy- smarowanej masłem i wysypanej tartą bułką tortownicy. Wstawić do średnio nagrzanego piekarnika i piec około 45 minut. Po upieczeniu i wyłączeniu piekarnika, sernik jeszcze przez kilkanaście minut przetrzymać w piekarni- ku. Wyjąć i zimny polukrować polewą czekoladową.

Mazurek królewski

0,5 kg mąki, 0,5 kg masła, 20 dag cukru pudru, 20 dag oczyszczonych i drobno posiekanych migdałów, skór- ka z cytryny, 5 jaj ugotowanych na twardo, żółtko surowe, szczypta soli.

Do przybrania: lukier utarty z 20 dag cukru pudru, sok z cytryny, łyżka wrzółki, osączone konfitury (truskawki, wiśnie).

Masło utrzeć na pulchną masę, dodać przetarte żółtka

i jedno surowe. Wszystko rozetrzeć dodając cukier, otartą skórkę z cytryny, posiekane migdały, sól, mąkę i za- gniesić.

Mazurek

20 dag masła, 20 dag mąki, 20 dag cukru, 4 całe jajka, zapach cytrynowy.

Margarynę utrzeć w makutrze dodając po jednym ca- łym jajku, po łyżce cukru i mąki, aż do wyczerpania skład- ników. Na koniec dodać zapach cytrynowy. Utrzeć na puszystą masę.

Polewa: 1 szkl. cukru, 1/2 szkl. mleka, 5 dag masła, wanilia, 2-3 łyżki kakao.

Cukier, mleko i wanilię zagotować w rondelku i od momentu zagotowania gotować jeszcze 8-10 minut cią- gło mieszając. Odstawić z ognia, dodać masło i kakao, ucierając aż zacznie gęstnieć. Wylać na zimne ciasto.

Sernik wiedeński

Kg świeżego dobrego twarogu, 35-40 dag cukru (nie- całe 2 szklanki), 30 dag masła, 12 jajek, 6 dag migdałów, 10 dag rodzynek, otarta skórka z cytryny, 2 kopiane łyżki mąki ziemniaczanej, podwójny cukier waniliowy, masło i tarta bułka do wysypania formy oraz polewa czekolado- wa.

Twaróg dwukrotnie zmielić, migdały sparzyć i obrać ze skórki, drobno posiekać, wymieszać z twarogiem. Żół- tka utrzeć z cukrem do białości, połączyć z twarogiem, dodać stopione i ostudzone masło, otartą skórkę z cytry- ny, mąkę ziemniaczaną, rodzynek, cukier waniliowy i ubitą

Koło Stowarzyszenia Diabetyków w Mogilnie

informuje:

Dnia 16 marca br. w sali Mogileńskiego Domu Kultury odbyło się Walne Zebranie Koła Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Mogilnie. Choć zaproszonych zostało ponad 100 osób to jednak frekwencja nie była zbyt wysoka. Pomimo tego nie było oczywiście żadnych problemów aby walne zebranie mogło się odbyć - stąd też zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia dokonano wyboru nowych władz Koła w porządku następującym:

1. Do Zarządu Koła PSD:

- Henryk Jędrzejewski Prezes
- Alfons Olszak V-ce Prezes
- Wanda Łasak Sekretarz
- Elwira Sobieralska Skarbnik

- Aniela Lisiecka Członek

- Maria Białęcka Członek

- Jerzy Sarnowski Członek

2. Do Komisji Rewizyjnej:

- Zygmunt Strzelecki Przewodniczący
- Monika Kośmicka Z-ca przewodniczącego
- Maria Fritzkowska Sekretarz
- Halina Przybylska Członek

W wyniku głosowania wybrano następujących delegatów na Zjazd Wojewódzki:

- Henryk Jędrzejewski - Mogilno

- Wanda Łasak - Mogilno

W przyjętym programie na następną kadencję tj. lata 1995-1999, zawarto następujące zagadnienia:

1. Kontynuacja działalności statutowej Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków,

2. Poprzez współpracę z Dyrekcją Zespołu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie, doprowadzenie do utworzenia w Przychodni Rejonowej w Mogilnie Gabinetu Diabetologicznego i Poradni Edukacyjnej dla Pacjentów.

3. Pomagać chorym na cukrzycę w zaopatrywaniu się w sprzęt do iniekcji insuliny oraz innych artykułów w miarę otrzymywania ich z Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków.

4. Prowadzić działalność edukacyjną.

5. Zorganizować obchody Jubileuszu 10-lecia działalności Koła P.S.D. w Mogilnie, przypadające na miesiąc wrzesień 1996 r.

Adres kontaktowy: Prezes Henryk Jędrzejewski 88-300 Mogilno, ul. Zeromskiego 6 tel. 51695

"INSULINA"

Mogileńskie dzieci pojadą do "ELLEBO" w Danii.

Już po raz drugi mogileńskie dzieci będą goszczone przez swoich duńskich rówieśników z "Ellebo" w Danii. W zeszłym roku przez kilka dni Mogilno i okolice rozbrzmiewały wielojęzyczną mową (duńską, niemiecką, angielską i w końcu polską). Teraz nadchodzi czas na rewanż. W dniach 22-28 maja br. grupa ok. 40 dzieci i 8-10 dorosłych przebywać będzie w gościnnych progach duńskiego "Ellebo". Program wizyty, w moim odczuciu jest przebogaty. Tak więc polscy goście zwiedzą przedszkole w "Ellebo", szkołę podstawową w Stroby Egede, odbędą wycieczkę do lasu, dalej do potężnego zamku w Vallo, być może pojadą też na super pływalnię w Koge. Wszyscy uczestnicy wycieczki zostaną zaproszeni do duńskiej restauracji na konsumpcję potraw regionalnych. Z pewnością wielką atrakcją dla polskich dzieci będzie wycieczka łodzią po kanałach w stolicy Danii - Kopenhadze, zwiedzanie kutrów rybackich, pobyt na plaży nadmorskiej a nade wszystko wizyta w wesołym miasteczku BON-BON. (na poczekaniu wyrabiają tam ... cukierki, wszystko na oczach zwiedzających, można też odwiedzić tam "kopalnię złota", poskakać na powietrznym zamku itd.)

Oczywiście wielką atrakcją będzie wspólne ognisko-gryl w "Ellebo". Wspólna zabawa wielokrotnie przeistacza się w głęboką przyjaźń tak pomiędzy dziećmi jak i dorosłymi, i nieważne są w tym momencie znajomości językowe - wielu z was będą bolały ręce od tłumaczenia ale z pewnością wzmocni to przyjaźń polsko-duńską.

Wypada tutaj dodać, że Duńczycy, a przede wszystkim Dyrektor ośrodka "Ellebo" John Hansen zasugerował "stronie polskiej" aby w tegorocznym wyjeździe uczestniczyły dzieci, które są dobrymi uczniami, mają dobrą opinię w szkole, są zaangażowane w życie szkoły ale ich rodziców nie stać na pokrycie kosztów wyjazdu zagranicznego. Stąd też, Duńczycy zdecydowali, że oprócz całkowitego pokrycia kosztów pobytu w Danii, zapłacone zostaną stronie polskiej wszelkie koszty związane z wynajęciem polskiego autokaru, podróżą promem itd. Gest bardzo ładny. Myślę, a raczej jestem pewien, że w przyszłym roku Polacy zrewanżują się Duńczykom podczas ich wizyty w Mogilnie. Wszystkim uczestnikom wycieczki tj. dzieciom ze szkół podstawowych z Mogilna, Padniewa i Gębic, dzieciaczkom z Przedszkola Nr 1 w Mogilnie a także ich opiekunom życzymy miłych wrażeń. Bądźcie dobrymi ambasadorami Polski i Ziemi Mogileńskiej w Danii. Pozdrawcie od nas duńskich PRZYJACIÓŁ!!!

"Damiatta"

SPORT SPORT SPORT SPORT

Brawo dziewczyny z Sokoła !!!

"Sokół bezkonkurencyjny..."

"Siatkarki Sokoła Mogilno krok od II ligi"

- to tylko dwa tytuły z lokalnej prasy bydgoskiej!

A wszystko zaczęło się w piątek 24 marca a "finał" odbył się dwa dni później w niedzielę - czyli Turniej Półfinałowy o wejście do II ligi siatkówki kobiecej.

W Turnieju brały udział cztery zespoły siatekarek pretendujących do dalszych rozgrywek tj. Turnieju Finałowego:

- Płomień Sosnowiec

- Sparta Złotów

- Olimpia Jawor

- Sokół Mogilno

Bardzo dobrze w w/w Turnieju wypadła nasza mogileńska reprezentacja, która wygrała wszystkie trzy półfinałowe mecze, praktycznie nie dając szans pozostałym zespołom.

Oto wyniki poszczególnych meczów:

Sokół Mogilno: Płomień Sosnowiec 3:0 (9,10,5)

Sokół Mogilno : Olimpia Jawor 3:0 (6,3,7)

Sokół Mogilno : Sparta Złotów 3:0 (10,6,9)

Choć z pewnością w zespole mogileńskiego "Sokoła" można by było wyróżnić kilka zawodniczek, my tego czynić nie będziemy. Uważamy, że cały zespół zasłużył na ogromną pochwałę. Oczywiście osobne gratulacje należą się tym wszystkim, którzy przygotowali tak znakomicie nasze Sokoły do walki, a szczególnie panu trenerowi Zbigniewowi Żugajowi. Poniżej podajemy skład naszego zespołu: Agnieszka Łukowska, Eliza Poray-Różańska, Katarzyna Burlikowska, Dorota Stankiewicz, Mariola Stolarska, Magdalena Andrysiak, Sława Długokęcka, Agnieszka Kleczewska, Agnieszka Michnic, Aneta Gałęzewska, Julita Gryboś.

"SOKOLNIK"

II Bieg długodystansowy im. Mariana Śmigielskiego

Trwają przygotowania do III Biegu im. Mariana Śmigielskiego. Proponowany termin odbycia tego biegu to - 11 czerwca.

Organizatorzy liczą na pomoc wszystkich zainteresowanych a także na hojność sponsorów (wzorem lat ubiegłych).

Zachęcamy wszystkie szkoły do wzięcia udziału w w/w biegu, przede wszystkim na tzw. "szkolnych dystansach".

"D"

Życie ponad stan

Wszyscy narzekają obecnie, że ciężko żyć. Nikt jednak nie zastanawia się nad tym, czy przypadkiem samo społeczeństwo nie przyczynia się także do tego niepożądanego objawu. A wartoby trochę się namysleć, czy też sami nie jesteśmy temu winni, że nam źle.

Nikt oczywiście nie będzie w Polsce nawoływał do oznaczania maksimum zakupów, ale równocześnie nie wolno nam zamykać oczu na wzmagający się przewóz przedmiotów zbędnego zbytku z zagranicy. Bez drogich win, owoców południowych, kosztownych różnych futer, strojów paryskich, jedwabów itp., które masami do Polski sprowadza się, zupełnie dobrze przez kilka lat obejść się możemy. Nikt nie broni bawić się do woli, nikt też nie ma za złe, że panie nasze sprawiają sobie nowe suknie na zabawy karnawałowe, gdyż jednakże konieczne jest bezwzględnie, by na każdy bal była nowa suknia, przeładowana drogim brokatem, kosztownym futrem lub strusimi piórami? Te ograniczenia daleko idące są możliwe i wprost konieczne.

Skarżymy się na każdym kroku na złe czasy, a równocześnie żyjemy ponad stan. Nie potrafiliśmy dotąd dostosować się do trudnych obecnie warunków życiowych.

Cudzoziemcy odwiedzający coraz liczniej Polskę, patrzą na to z prawdziwym zdumieniem i widząc naszą rozrzutność, pytają słusznie, czy skarżąc się na biedę, oszukujemy ich, czy też tylko zwodzimy, w nadziei uzyskania jakiejś dogodnej pożyczki. Zbadawszy stan rzeczywisty, dochodzą oni zazwyczaj do najbardziej przykrego dla nas wniosku: Polacy są lekkomyślnym narodem; oto powszechna opinia najwięcej nam przyjaźnego narodu francuskiego.

Czas doprawdy najwyższy nawrócić z tej niebezpiecznej drogi życia ponad stan, czas ograniczyć zbrodniczy w dzisiejszych warunkach luksus, czas rozpocząć nareszcie propagandę oszczędności. Ceńmy każdy grosz (w wielu miejscowościach w Polsce przy załatwianiu rachunków groszy się nie wydaje), ograniczmy wydatki do najniezbędniejszych rzeczy, odkładajmy najdrobniejszą choćby kwotę i w krótkim czasie poprawimy położenie w sposób radykalny. Wówczas też na terenie międzynarodowym Polska będzie więcej poważana, aniżeli dotychczas, a załatwienie niejednej sprawy będzie bardzo ułatwione. Dopóki nas poza granicami państwa uważają za lekkomyślnych, powaga nasza na tym ogromnie cierpi i każda nasza sprawa napotyka na wielkie trudności. Trzeba tylko chcieć, ale chcieć uparcie i wytrwale i zamieniać niezłomnie przyjęte raz postanowienie w czyn.

Ceny artykułów pierwszej potrzeby w detalu dla miasta Chojnice

Artykuł waga lub miara	cena zł gr.
Chleb żytni przemiał 75% 1 kg	0,39
Chleb pszenny lub bułka 1 szt.	0,05
Mąka pszenna 1 kg	0,90
Mąka żytnia 1 kg	0,80
Groch 1 kg	1,00
Ryż Burma 1 kg	1,40
Mleko pełne 1 litr	0,30
Masło niesolone 1 kg	5,60
Ser 1 kg	4,40
Jaja 1 szt	0,15
Mięso wołowe 1 kg	2,80
Mięso wieprzowe 1 kg	3,60
Wyroby mięsne 1 kg	6,00
Ślonina 1 kg	4,40
Smalec 1 kg	5,20
Śledź (tłusty) 1 szt.	0,20
Kartofle 1 kg	0,08
Kapusta 1 kg	0,80
Cebula 1 kg	0,80
Marchew świeża 1 kg	1,20
Buraczki ćwikłowe 1 kg	0,80
Cukier 1 kg	1,70
Sól biała 1 kg	0,36
Kawa 1 kg	12,00
Drzewo opałowe 1 m ³	23,00
Węgiel 1 cent.	3,50
Mydło do prania 1 kg	2,40
Kamasze czarne 1 para	45,00
Podeszły damskie	5,00
Podeszły męskie	8,00
Gaz 1 m ³	0,60
Elektryczność 1 kwg	0,70
Herbata 1 kg	16-18,00
Mieszkanie dwupokojowe	40-50,00
Mieszkanie trzypokojowe	70-75,00

Niniejszym zaświadcza się, że ceny wyżej wymienione będą płacone w mieście tutajszym.

Chojnice, dnia 19 sierpnia 1930 r. Magistrat

Odpis

Spis potraw Restauracji "Hotel Engel" wł. Paul Engel

Zupa (Barszcz, Bulion z jajkiem)	0,75 zł.
Rosół z wkładką	0,75 zł.
Zupa rakowa	1,50 zł.
Szczupak smażony	3,00 zł.
Lin z wody z masłem	3,00 zł.
Groszek po angielsku	1,25 zł.
Kalafior z masłem	1,25 zł.
Kotlet cielęcy	2,50 zł.
Sznicel wiedeński	2,95 zł.
Sznicel a la Holstein	3,75 zł.
Sznicel sos paprika	2,80 zł.
Sznicel w śmietanie	2,80 zł.
Rumsztyk z cebulą	2,85 zł.
Befsztyk z polędwicy	2,85 zł.
Filet a la Nelson	3,75 zł.
Filet aux Champignons	3,75 zł.
Tournedos a la Russini	4,00 zł.
Kotlet wieprzowy	2,00 zł.
Obiad	2,50 zł.
Kurczę po polsku	4,00 zł.
3 jajka gotowane	0,90 zł.
Jajka sadzone lub jajecznicą	1,80 zł.
Jajecznicą z szynką	2,90 zł.
Omlette aux confitures	2,25 zł.
Kompot	0,90 zł.
Węgorz wędzony	3,50 zł.
Węgorz w marynacie	3,50 zł.
Śledź matiasowy z masłem	1,25 zł.
Śledź zawijany	0,30 zł.
Sardynki z masłem	4,50 zł.
Parówki z chrzanem	0,90 zł.
Krajanka z masłem	2,75 zł.
Befsztyk a la tatar	2,75 zł.
Chleb ilustrowany	1,50 zł.
1/2 bułeczki z szynką	0,45 zł.
1/2 bułeczki z wędliną	0,45 zł.
1/2 bułeczki z serem	0,45 zł.
Chleb tatarski	1,00 zł.
Ser tyłżycki	1,25 zł.

Budżet urzędnika kawalera XII stopnia służbowego.

Mieszkanie (pokój umeblowany)	30,- zł.
Koszta utrzymania (śniadanie 0,50 do 1,- zł. obiad 1,50 zł do 2,00 zł i kolacja 1,- do 1,50 zł.) miesięcznie)	110,- zł.
Ubranie (2 ubrania 500,- zł. lub jedno ubranie i palto 550,- zł. kapelusz itp. 50,- zł. = 600,- zł. rocznie / miesięcznie	50,- zł.
Obuwie (1 para trzewików 45,- zł. 10 podeszw a 8 zł = 80 zł. sznurowadła, pasta i drobna reperacja - 55,- zł. razem 180,- zł. rocznie / miesięcznie	15,- zł.
Bielizna (3 koszule nowe wierzchnie a 20,- zł = 60zł., 2 kalesony = 15,- zł. skarpetki 6 par = 24,- zł. pranie prasowanie i inne = 96,- zł. razem 195,- zł. /miesięcznie	16,25,- zł.
Fryzjer	5,00,- zł.
Toaleta	5,00,- zł.
Tytoń	10,00,- zł.
Lektura zawodowa	5,00,- zł.
Lektura światowa	6,00,- zł.
Świadczenia społeczne (opłaty do związków, czerwony krzyż, L.O.P.P. itp)	5,00,— zł.
Reprezentacja (teatry i akademje)	5,00,- zł.
razem	262,25zł
Pobory bez potrąceń	177,81 zł.
Zatem niedobór	84,44 zł.

W zestawieniu wliczono tylko konieczne potrzeby pracownika natomiast nie uwzględniono choroby, wyjazdy i różne inne w życiu zachodzące potrzeby.

Ps. Przedruk z gazet z 1931 roku !!!!

Poradnik działkowca

kwiecień 1995 r.

Porady i przypomnienia:

- Na początku miesiąca wysiewamy do doniczek lub skrzynek nasiona pomidorów. Siane w tym czasie dadzą nam zdrową i nie "wybiegniętą" rozsadę.
- Na rozsadniku w dalszym ciągu możemy wsiewać nasiona warzyw kapustnych; kalafiorów, kalarepy, kapusty, brokułów oraz sałaty na późny zbiór. Rozsada taka nie sprawia wielu trudności, jest zdrowsza i silniejsza.
- Rozsadę warzyw wysianych w marcu przenosimy stopniowo na miejsce stałe do ogrodu i przykrywamy folią lub włókniną.
- Do 10 kwietnia kończymy wysiew nasion lub sadzenie rozsady cebuli i porów.
- Wprost do gruntu wysiewa się nasiona roślin przyprawowych cząbr i majeranku.
- Usuwamy odrosty korzeniowe wybijające z podkładek śliw i leszczyny. Leszczynę utrzymujemy w formie drzewka o wysokości pnia ok. 60 cm.
- Kwiecień jest najlepszą porą by posadzić na nowo lub dosadzić nowe rośliny wieloletnie rozmnażane przez podział: szczypiorek, chrzan, rabarbar, bylicę, estra-gon, lubczyk.
- Systematycznie odchwaszczamy wszystkie grzędy by nie dopuścić do silnego rozwoju systemu korzeniowego niepożądanych roślin. Przy zaniedbaniu będziemy wyrwać chwasty naruszając rośliny uprawowe.
- W kwietniu możemy przystąpić do sadzenia truskawek, jeżeli dysponujemy zdrową i wyrosniętą rozsadą. Sadzonki umieszczamy w glebie tak by nie zasypać pąka wierzchołkowego. Po posadzeniu rośliny podlewamy.
- By nie dopuścić do zgęszczenia drzewek śliw możemy je przyciąć nawet po kwietniu.
- Zachowujemy podstawowe zasady przy wysiewaniu nasion, tj. siejemy w terminie odpowiednim dla danego gatunku i odmiany, nasion nie siejemy za gęsto by ich później nie trzeba było przerywać, stosujemy właściwą rozsadę rzędów i głębokość siewu równą najczęściej trzykrotnej średnicy nasienia.
- Pod koniec miesiąca gdy drzewa jabłoni, grusz i śliw znajdują się w fazie zielonego pąka, opryskujemy je Owadofosem, w celu zniszczenia miodówek, kwieciaka, mszyc i gąsienic zjadających liście.
- Przystępujemy do założenia trawnika. Wcześniej usuwamy wszystkie chwasty trwałe - mniszek, perz i powój.
- Byliny wieloletnie nawozimy azofoską w ilości 30-50g/m kw w zależności od siły wzrostu danego gatunku.

- Do zimnego inspektu wysiewamy nasiona kwiatów jednorocznych - aksamitki, diformotekę, sucholuski, zatrwan, cynie i lewkonie.
- Na rabaty kwiatowe sadzi się wcześniej przygotowaną rozsadę kwiatów odpornych na przymrozki - lewkonie i lwią paszczę, bratki i niezapominajki.
- Po przekwitnięciu hiacyntów należy poobrywać zasychające kwiatostany, aby nie dopuścić do zawiązywania nasion.

Warzywa korzeniowe - najlepsze odmiany na działkę

W sklepie ogrodniczym nie zawsze wiemy jaką odmianę wybrać, by nadawała się zbiór letni, jesienny lub na przechowywanie. Marchew - w dobrych warunkach odmiany wczesne można zacząć zbierać po 70-90 dniach od wschodów.

Amsterdamska - najwcześniejsza z odmian z krajowych, jej korzenie po czterech miesiącach od wschodów pękają wskutek przerażania. Pierwszy Zbiór - ma korzenie walcowate lub stożkowe, długości 11-13 cm. Karo F1 - odmiana o wysokiej zawartości karotenu i mniej szej od innych odmian skłonności do gromadzenia azotanów. Odmiany średnio wczesne: Nantejska - wytwarza korzenie walcowate, zaokrąglone na końcu. Lenka - odmiana podobna do Nantejskiej, trochę mniej smaczna i słabiej zabarwiona, ale plenniejsza. Selekt - wyróżnia się bardzo intensywnym zabarwieniem korzeni i wysoką zawartością karotenu. Jawa - nadaje się do dłuższego przechowywania.

Odmiany późne przydatne do długotrwałego przechowywania. Ich korzenie zabarwiają się znacznie później, można je zatem zbierać dopiero w sierpniu. Najlepsze są Perfekcja, Koraj i Regulka. Pietruszka - w uprawie są trzy odmiany. Cukrowa - wczesna o korzeniach grubszych i zaokrąglonych. Lenka - plenna odmiana na użytek jesienny i Berlińska - która dobrze się przechowuje.

Seler - Jabłkowy - odmiana wczesna, miąższ ma biały, ścisły i jędrny. Odrzański - odmiana średniowczesna o żółto-białym miąższu. Globus - do spożycia wczesną zimą. Ma wydłużone, walcowate zgrubienia. Makar - zgrubienia ma najszerze w dolnej części, bez rdzawych plam, rzadko występują w nim puste przestrzenie. Dakar - ma biały ścisły miąższ i dobrze się przechowuje. Gol - odmiana o delikatnym i aromatycznym miąższu. Odmiany Gol, Makar i Dakar są mniej od innych wrażliwe na septorię - chorobę powodującą przedwczesne zamieranie liści.

Burak ćwikłowy - Egipski - odmiana nadająca się na botwinę i wczesny zbiór. Dorasta w ciągu 45 dni. Korzeń spichrzowy ma spłaszczone i jednolicie zabarwiony od malinowoczerwonego do amarantowoczerwonego. Crosby - nadaje się do uprawy wczesnej i na użytek zimowy. Korzenie ma lekko spłaszczone. Odmiana skłonna do tworzenia pośpiechów. Czerwona Kula - bardzo dobra na użytek letni. Korzenie ma kuliste i krwisto czerwone. Na zimowe przechowywanie może być siana w czerwcu i lipcu. Okrągły Ciemnoczerwony - odmiana plenna i odporna na choroby. Bardzo dobrze się przechowuje.

USC INFORMUJE

Urodzenia - marzec 1995 r.

1. Kuchciński Grzegorz s. Franciszka i Anny
2. Jasiński Andrzej s. Mariana i Łucji
3. Holak Marcin s. Bogusława i Emilii
4. Kaczorowski Krzysztof s. Edwarda i Mirosławy
5. Kwiatkowski Krystian s. Jana i Beaty
6. Wilk Julia c. Pawła i Ilony
7. Batkowski Krzysztof s. Tomasza i Ewy
8. Rachuba Daniel s. Andrzeja i Violetty
9. Kurowska Monika c. Sławomira i Violetty
10. Baranowska Daria c. Sławomira i Lidii
11. Dzikowski Łukasz s. Eugeniusza i Anny

Zgony - marzec 1995 r.

1. Podemska Irena - Mogilno
2. Konopka Stefan - Sławiska
3. Kędziarska Joanna - Mogilno

4. Woźniak Czesław - Wszedzień
5. Groblewski Wacław - Mogilno
6. Nowicka Karolina - Żabno
7. Owczarzak Bogdan - Mogilno
8. Chojnacki Jan - Mogilno
9. Pławiński Florian - Mogilno
10. Wegner Stanisław - Mogilno
11. Cichocki Dominik - Mogilno
12. Bojakowski Jan - Mogilno
13. Józwiak Salomea - Kwieciszewo
14. Bojakowska Helena - Mogilno
15. Ratajczak Franciszka - Mogilno
16. Łukomski Maksymilian - Gozdanin
17. Owczarzak Helena - Mogilno
18. Witczak Rozalia - Józefowo
19. Górzynska Kazimiera - Kwieciszewo
20. Zakrzewska Joanna - Gębice
21. Golis Łucja - Mogilno
22. Koter Stanisław - Mogilno

Małżeństwa - marzec 1995 r.

Łysiak Jacek i Wymysło Ilona

Anomalia pogodowe

To co z nami wszystkimi wyprawiała w marcu nasza MATKA NATURA nawet najstarsi mieszkańcy tego rejonu nie pamiętają!

Bardzo pogodny, wiosenny początek marca, potem druga dekada zakończona letnimi (?) burzami - z grzmotami i błyskawicami a także bardzo silnymi wiatrami i opadami deszczu - nie zapowiadały dość ostrego powrotu zimy w dniach 28-29 marca.

WETmix
WETERYNARYJNA OBSŁUGA HODOWLI s.c.

lek. wet. Ryszard Tyborski
lek. wet. Waldemar Michalczyk
ul. Obrońców Mogilna 1
88-300 Mogilno
tel. 55-898, 52-354

- Usługi sanitarno-weterynaryjne
- Usługi w zakresie utrzymania i pielęgnacji zwierząt
- Serwis aparatury udojowej
- Higienizacja budynków inwentarskich
- Dezynfekcja, dezynsekcja, deratyzacja
- Sprzedaż, pasz, dodatków paszowych, koncentratów, probiotyków
- Sprzedaż preparatów mlekozastępczych
- Preparaty do higieny doju i pielęgnacji wymion
- Środki dezynfekcyjne
- Doradztwo weterynaryjne i żywieniowe
- Opracowywanie programów profilaktycznych
- Produkcja pasz
- Skup i konfekcja miodu

"MINILAP"

JUŻ W MOGILNIE!!!

Dziś oddajesz film -
- dziś otrzymujesz zdjęcia

LABORATORIUM FOTOGRAFICZNE
ul. Narutowicza 1
Gmach Urzędu MiG Mogilno

Działkę budowlaną (rzemieślniczą) nr 919, położoną bezpośrednio przy ul. WYBUDOWANIE

- Stawiska w Mogilnie

PILNIE SPRZEDAM

Telefon: Trzemeszno 54604
(p. Szulc)

BIURO WYCENY NIERUCHOMOŚCI PROJEKTOWANIA I NADZORU

inż. Mieczysław Ledwożyw

ul. Padniewska 3a
Mogilno

tel. 519-48 (godz. 16,00 - 20,00)
oferuje usługi w zakresie

1. Wyceny wartości nieruchomości:
 - budynków, budowli, działek gruntowych,
 - do celów spadkowych, transakcji kupna
 - sprzedaży, kredytów hipotecznych,
 - dla wyliczenia amortyzacji
2. Nadzoru nad robotami budowlanymi
3. Projektowania budowlanego

Biuro wystawia faktury VAT

Mogileńskie Fabryki Mebli

Mogilno, ul. 900-lecia 15

z a k u p i a

każdą ilość drewna tartaczego, iglastego, olchowego,
brzozowego i topolowego

pochodzącego z powierzchni leśnych i zadrzewień przyzagrodowych

Informacje pod numerem telefonów

Tartak Gębice 584-89

ZAPRASZAMY

także do zakupów hurtowych i detalicznych produkowanych przez
nas nowoczesnych mebli tapicerowanych oraz z sosny naturalnej
w PAWILONIE WYSTAWOWYM

MOGILNO, ul. Piłsudskiego 3, w godzinach od 8,00 - 16,00

Lek. med.

GRZEGORZ URBĄŃSKI

specjalista chirurgii ogólnej
i onkologicznej z Kliniki Poznańskiej

Konsultuje

**m.in. guzy i nowotwory:
tarczycy, piersi, skóry, przewodu
pokarmowego, tkanek miękkich.**

Przyjmuje: Mogileńska przychodnia ZOZ,
Mogilno, ul. Kościuszki 10

2 i 4 piątek miesiąca
od godz. 17⁰⁰

Informacje telefoniczne
- Poznań 061 524-154

Sprzedaż nowych samochodów Fiat 126 el Cinquecento

za gotówkę i na raty.

W rozliczeniu przyjmujemy
samochody używane (krajowe)

Regina Sanok
Gniezno

ul. Witkowska 59 tel. (066) 25-62-94

**POWSZECHNY
ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ
NA ŻYCIE S.A.**

**Największe Towarzystwo
Ubezpieczeń na Życie w Polsce**

ogłasza nabór kandydatów na

Agentów Ubezpieczeniowych

Jeśli jesteś gotowy podjąć wyzwanie i działać w konkurencyjnym otoczeniu, zgłoś się do nas.

Kandydaci na agentów przejdą specjalistyczne przeszkolenie.
Oferujemy Ci zyski proporcjonalne do Twoich osiągnięć.

ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE

Przedstawicielstwo PZU Życie S.A.

Mogilno ul. Hallera 12
w godz. od 9,00 do 16,00
tel. 519-60, 519-62

Prywatny Gabinet Lekarski

Dr WIESŁAW BLUMSKI

specjalista w ginekologii i położnictwie

Anestazjolog

Przyjmuje: wtorek 16³⁰ - 18³⁰
Trzemeszeńska Przychodnia Lekarska
w Trzemesznie
ul. Langiewicza 1, tel. 54-346